

ΕΕΛ/ΛΑΚ

Εταιρεία Ελεύθερου Λογισμικού /Λογισμικού Ανοιχτού Κώδικα

Α. Μεσογείων 56, Αμπελόκηποι, 115 27 Αθήνα, info@ellak.gr, Τηλ: 210 7474271, Fax: 210 7474252

Αθήνα, 02 Μαρτίου 2016

Αρ. Πρωτ. 71/ΔΣ

Προς: Το Ποτάμι

Θέμα: Ανοιχτή διακυβέρνηση και διαφάνεια

Ένα από τα βασικά “μαθήματα” της ελληνικής κρίσης και ύφεσης, είναι η αδυναμία της νομοθετικής, εκτελεστικής και δικαστικής εξουσίας να υποστηρίξουν ευρείας κλίμακας μεταρρυθμίσεις.

Η αδυναμία των θεσμών μας, όμως, δεν οφείλεται μόνο σε μακροχρόνιες παθογένειες, αλλά και στην ελλιπή συμμετοχή των πολιτών στη διαμόρφωση πολιτικών, στην αξιολόγηση υπηρεσιών, στη συνδιαμόρφωση λύσεων και εφαρμογών που απλοποιούν διαδικασίες και απελευθερώνουν τις δυνατότητες των δημοσίων λειτουργιών. Οι θεσμοί μας, δηλαδή, παραμένουν «κλειστοί», όταν στην καθημερινότητά μας, οι νέες τεχνολογίες «ανοίγουν» διαρκώς οδούς ενημέρωσης, πολιτισμού, γνώσης, επιχειρηματικότητας, ποιότητας ζωής.

Παρακάτω παραθέτουμε κάποιες προτάσεις για την ενίσχυση της ανοιχτής διακυβέρνησης οι οποίες προωθούν τη διαφάνεια και την ενεργή συμμετοχή και ενημέρωση των πολιτών. Φυσικά, η προσπάθεια δεν εξαντλείται στις παρακάτω προτάσεις. Είναι όμως ένας καμβάς, πάνω στον οποίο προτείνουμε σε συνεργασία με τα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά κέντρα, μέλη της ΕΕΛ/ΛΑΚ, να αναπτύξουμε περισσότερες πρωτοβουλίες.

Πιο συγκεκριμένα:

- 1. Εφαρμογή του Νόμου 4048/2012 για τη Ρυθμιστική Διακυβέρνηση:**
Αρχές, Μέσα και Διαδικασίες για την Καλή Νομοθέτηση. Εκτός των άλλων, ο νόμος περιλαμβάνει κατευθύνσεις και διαδικασίες για την κωδικοποίηση και απλοποίηση της νομοθεσίας, τη μελέτη των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της νομοθεσίας, τη διεύρυνση και αξιοποίηση της δημόσιας διαβούλευσης κ.ά.. Παρά την ψήφισή του, παραμένει ουσιαστικά ανενεργός και παραβιάζεται κατάφωρα μέσα από την κατάχρηση των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου, των τροπολογιών της τελευταίας στιγμής και αμέτρητων, εκτός του σκοπού του νόμου, κανονιστικών πράξεων των υπουργών.
- 2. Ενίσχυση και εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση (N.3979/2011)** και υλοποίηση των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η Ελλάδα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση (Open Government Partnership - OGP <http://www.opengovpartnership.org/country/greece>). Ειδικότερα, την έγκαιρη και για επαρκές χρονικό διάστημα δημόσια διαβούλευση όλων των σημαντικών νομοθετικών πρωτοβουλιών και πολιτικών αποφάσεων και την καθιέρωση διαδικασιών πλήρους διαφάνειας τόσο στην πρόσληψη όσο και στην εξέλιξη όλων των μετακλητών υπαλλήλων και όλων των στελεχών δημοσίων οργανισμών, αλλά και την καθιέρωση ενεργητικής διαφάνειας στη σύνθεση και λειτουργία της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπίας (ΜΕΑ), ειδικά σε σχέση με τη διαπραγμάτευση κοινοτικών πολιτικών και κοινοτικής νομοθεσίας.
- 3. Εφαρμογή του νόμου για τα ανοιχτά δεδομένα (N. 4305/2014)** σύμφωνα με τον οποίο καθιερώθηκε η αρχή της εξ ορισμού ανοιχτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης της δημόσιας πληροφορίας αλλά και του άρθρου 58 του [N.4178/2013](http://www.opengovpartnership.org/country/greece) που αφορά τα γεωχωρικά δεδομένα σύμφωνα με το οποίο, “Τα δημόσια δεδομένα της ΕΚΧΑ Α.Ε. διατίθενται σε οποιονδήποτε τρίτο δωρεάν και με τις κατάλληλες ανοιχτές άδειες, εφόσον πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για μη εμπορικούς σκοπούς”. Το άνοιγμα των δεδομένων αποτελεί βασικό πυλώνα της ενιαίας ευρωπαϊκής ψηφιακής αγοράς και κεντρική πολιτική για την ενίσχυση της ψηφιακής οικονομίας και την επίτευξη ισόρροπης ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς.
- 4. Ενίσχυση της Διαύγειας (N. 3861/2010) με την απλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου,** την κατάργηση των εξαιρέσεων και την εισαγωγή

ρυθμίσεων που θα έχουν ως στόχο την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της στο σύνολο των πράξεων της δημόσιας διοίκησης εκτός εκείνων που αφορούν σε εθνική ασφάλεια, ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, εμπιστευτική πληροφορία και απόρρητα αναγνωρισμένα από το νόμο. Επιπλέον, προτείνεται η επέκταση των υποχρεώσεων της Διαύγειας και σε κάθε ιδιώτη που παρέχει δημόσια υπηρεσία (π.χ. με παραχώρηση ή ΣΔΙΤ) και τους ιδιώτες που συμβάλλονται με το δημόσιο ως εργολάβοι ή υπεργολάβοι.

5. **Ενίσχυση της Κοινοβουλευτικής Διαφάνειας και αναβάθμισης των εργαλείων δημοσιότητας, λογοδοσίας και κοινωνικού ελέγχου της νομοθετικής εξουσίας**, μέσα από τη λειτουργία της ιστοσελίδας της Βουλής, με έμφαση στα οικονομικά των κομμάτων, των βουλευτών και των συνεργατών τους. Ειδικά για την Κοινοβουλευτική Διαφάνεια έχουμε δεσμευτεί στο [OGP](#) έως τον Ιούνιο του 2016 να υπάρξει διαφάνεια στην διαδικασία σύνταξης και ψήφισης όλων των νομοσχεδίων με ανοιχτά δεδομένα για κάθε βήμα και διάδραση σε πραγματικό χρόνο μέσω διαδικτύου.
6. **Λήψη μέτρων για την ενθάρρυνση της υιοθέτησης ανοιχτού λογισμικού και ανοιχτών τεχνολογιών στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα**. Η υιοθέτηση του ανοιχτού λογισμικού και ανοιχτών τεχνολογιών συμβάλλει στην προσαρμογή τεχνολογικών καινοτομιών παγκοσμίου επιπέδου στην τοπική οικονομία. Αυτό δημιουργεί προστιθέμενη αξία που μπορεί να αποτελέσει ανταγωνιστικό στοιχείο στην παγκόσμια αγορά. Οι ανοιχτές τεχνολογίες μπορούν να ελαττώσουν τα εμπόδια για την είσοδο επιχειρήσεων στην εγχώρια και την παγκόσμια αγορά, ενώ, επιπλέον, προκύπτουν σημαντικά οφέλη για την τοπική οικονομία κυρίως μέσω αύξησης της απασχόλησης αποτρέποντας έτσι τη διαρροή ειδικών (brain drain) στο εξωτερικό. Επιτυγχάνεται δηλαδή, η δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για τη βελτίωση του ανταγωνισμού και την ενίσχυση της παραγωγικότητας παρέχοντας ταυτόχρονα την ευκαιρία για περαιτέρω καινοτομία.
7. **Σύστημα Παρακολούθησης και Ελέγχου Κυβερνητικού έργου**. Προτείνουμε την αξιοποίηση της υπάρχουσας εμπειρίας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο τη λειτουργία συστήματος παρακολούθησης, διαφάνειας και συντονισμού του κυβερνητικού έργου. Το σύστημα πρέπει να ενημερώνεται υποχρεωτικά από όλους τους φορείς του δημοσίου τομέα και να παρέχει ανοιχτά δεδομένα, ώστε να αποτελεί το μέσο που θα βοηθήσει στην έγκαιρη αντιμετώπιση των όποιων δυσκολιών προκύπτουν στην υλοποίηση του κυβερνητικού προγράμματος. Σε αυτή την προσπάθεια

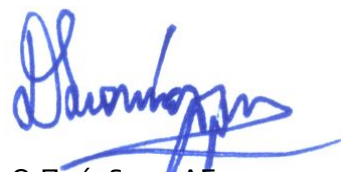
οφείλουμε να συμβάλουμε όλοι ανεξάρτητα από τις ιδεολογικές, τεχνολογικές ή επιστημονικές διαφορές που μπορεί να έχουμε γιατί είναι ο μόνος τρόπος να υπάρχουν δημόσια διαθέσιμα στοιχεία για την αποτελεσματική υλοποίηση του κυβερνητικού προγράμματος.

- 8. Ενσωμάτωση της διδασκαλίας των ανοιχτών τεχνολογιών σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης.** Η συμμετοχή του πολίτη στην πολιτική, κοινωνική και οικονομική ζωή έχει ως προϋπόθεση την εξοικείωσή του με την τεχνολογία όχι ως καταναλωτή της αλλά ως συνδημιουργού και διαμορφωτή της. Η κατανόηση και εμπέδωση στις συνειδήσεις των πολιτών, από τη μικρότερη δυνατή ηλικία, ότι υπάρχουν ανοιχτές τεχνολογίες που μπορούν απελευθερώσουν τις δημιουργικές τους ικανότητες, δεν έχει μόνο αναπτυξιακό χαρακτήρα: η χρήση και δημιουργία ανοιχτών τεχνολογιών (λογισμικό, hardware, δεδομένα, περιεχόμενο) αποτελεί βαθιά πολιτική πράξη που εκφράζει το δικαίωμα όλων μας να συμμετέχουμε με ισότιμους όρους σε κάθε έκφανση της σύγχρονης ζωής. Αυτό αποτελεί το μεγαλύτερο διακύβευμα για κάθε κυβέρνηση και πάνω σας καλούμε να τοποθετηθείτε.

Με την επιστολή μας αυτή ως ΕΕΛ/ΛΑΚ (www.eellak.gr) σας ζητούμε να λάβετε υπόψιν, να συζητήσετε και να δεσμευτείτε για μια σειρά από αλλαγές, που, χωρίς οικονομικό κόστος, μπορούν να ωφελήσουν πολυεπίπεδα τη δημοκρατία μας και την οικονομία μας.

Η ΕΕΛ/ΛΑΚ σε συνεργασία με τα μέλη της (<http://go.eellak.gr/meli>) μπορεί και θέλει να στηρίξει την υιοθέτηση των ανοιχτών τεχνολογιών θέτοντας στην υπηρεσία σας τις γνώσεις, την εμπειρία και το δίκτυο εμπειρογνομόνων και κοινοτήτων που διαθέτει. Εφόσον μας ενημερώσετε για τις προτάσεις τις οποίες σας ενδιαφέρει να υιοθετήσετε θα ήταν ιδιαίτερη χαρά και τιμή μας να συναντηθούμε μαζί σας και με τους συνεργάτες σας προκειμένου να εξετάσουμε τη δυνατότητα σχεδιασμού δράσεων που είναι στις προτεραιότητες σας.

Με εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος ΔΣ

Διομήδης Σπινέλλης